

DISSONANSSKRIFT

följd av

I MÄNNISKANS TYSTNAD

Dissonanskrift och *I människans tystnad* är tryckt som Book-on-Demand av Partner Print AB i Stockholm Januari 2004

Det är förbjudet att helt eller delvis mångfaldiga innehållet i detta verk enligt Lag (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk såvida inte skriftligt tillstånd lämnats av Literart, Musik-College, Eremitvägen 6, 183 50 Täby

Innehåll

DISSONANSSKRIFT	5
Efterläsning	7
Tonart	9
Teckensväg	15
Upptakt	21
Notation	25
Kadens	27
Om komposition	31
Tema	31
Kontratema	38
Spel	42
Roller	44
Analys	47
Tidsfoni	51
Vår tids musik	53
Tankar i noll	57
I MÄNNISKANS TYSTNAD	63
Förord	65

Förord

Få ord motsvarar musiken eftersom musiken är fåordig. Denna bok uppstod inte ur någon avsikt eller något projekt. Det har bokstavligen skett ur ett musiklyssnande och ur ett oändligt sam-tal och sam-tystnad mellan oss.

Denna bok samlar i själva verket två böcker: *Dissonansskrift* och *I människans tystnad*. Dissonansskrift har uppstått som en textväxling mellan oss, där mellanraderna utvecklades, mellan-tystnaderna fick tal och mellanorden tystnad. Mellan ord och ljud, mellan text och dikt, mellan prosa och aforism, mellan det ena och det andra, mellans rum och tid bildar dissonansens skrift.

Dissonansskrift är en fortsättning av den tidigare boken *I Människans tystnad* som publicerades 1995 på Förlaget Sette Letras i Brasilien och som är en aforismsamling ursprungligen samtidigt skriven på både portugisiska och svenska. Här återges enbart den svenska versionen.

Stockholm, december 2003

Marcia Sá Cavalcante Schuback
Peter Schuback

DISSONANSSKRIFT

Efterläsning

Spätelese.

Sent plockat, efter tiden. Läsnigen kommer alltid för sent. Inte i mening av att den kunde ha skett i tid utan därför att förseningen är läsningens tid. Efter tiden är läsningen i sin tid.

Läsningen ligger efter. Här är misslyckandet den största lyckan. Minneslyckan, livslyckan i att hitta mening i sökandet men aldrig i meningen.

Meningens utopi, meningens paradys, en mening efter livet, en mening efter läsandet.... meningslösa försök att spika fast tiden. Det förflutna finns inte. Det lever vidare. Den förflutna tiden är efter tiden.

Mellan författarens avsikt och läsarens insikt finns det oavsiktliga - horisontens hemliga början. Där finns ett mittemellan, flodens tredje strand. I läsandet är det kortaste avståndet gränsen mellan liv och död.

Läsningen började inte med skriften. Läsnigen är en himmelsgåva. Finns himmel sker avläsning. Fågelspån, stjärntydan, vindgissning, molntolkning, så läser ögonen med livsöra. Så kan skriften läsas som en himmel men inte himlen som en skrift.

Siaren tolkar med slutna ögon för att återlämna läsningen till det egna elementet. Läsningen sker inte med ögonen utan med händerna vilket utgör tolkares svåra konst. Händerna läser med eftertidens mått.

Att i skriften läsa en himmel, att läsa böcker ur händerna, att läsa händerna med händerna—är några sätt att beskriva minnets hemliga konst av att läsa det andra ur och med erfarenhet.

Sådana läsningar kan inte förneka den musiska härkomsten. Även ljudlösa befinner de sig i musikens element. Interpretativa är de eftersom de endast läser ur lyssnandet.

Då vi är som vi är, sena inför oss själva och då tanken är eftertanken, är förståelsen en tolkande läsning, erfarenhetens sena plockning.

Tonart

Ytan är drömmen där varken nolla eller intet finns
drömmen om att nå den egna periferin

Inifrån

Betraktas ändå utifrån

Ytan söker i sitt inte kanten där den kan bli till

Något annat

Komma till fram

Bilda

Ytan hörs inte

Ytan är bara yta

Ingen riktning, inget svar

utan möjlighet att beräknas

varken portar, klang eller tonart

Saknar harmoni

även med noll som förtecken

Försvinnande likt blicken som inte orkar se

Hörseln, det sista som överger oss

Också för de döva

I dövheten hörs ytans rop efter tid

Där bildar det skulpturala ett, ett ett med ettan
utan att kunna uppnå någon förlängning

två gånger två gånger, sju

Nitton dimensioner
Alla olika i form

Tidlöst
är det egna navet
som aldrig överger ett
utan noll
som söker sig till det andra
för att bli
åtminstone tre

La Musica
genomborrar ytans obefläckade ytighet
visar dess ytlighet
drar samman kanterna och formar en boll

Runt i alla sinnen
Baksida samma som framsida
sidosida
Kan slängas mot sin periferi
Kommer alltid tillbaka utan att lämna
vägen mot återkommandet
Ytan förlorar sin ytighet i lyssnandet efter tystnad
Tystnad i nollans prick

Vidare
med vinden dragande längst ut mot kanten
av det möjliga där det omöjliga tar över
Utan frågetecken

Ännu inget svar
Ingen gräns
Ingen resonans

De nitton nyanserna

Lyssnandet på tonen som aldrig försvinner
som för mot en höjdpunkt
så även i dissonans
i rätt ögonblick
ett moment
Överskridandet till harmoniernas extas

Tonen där klangerna möts
där inget blir något
som i noll

upphöjs
men ändå bara till noll

finns men ändå inte
I den vind som strömmar
I tempererade klanger

Ut
genom lyssnandets port
som bär på
tankens tunna tråd

Gränsen till det yttersta intet

Överskridandet av ytans ytighet

Längst ut utifrån
där nollan betraktas som punkt
blir ett centrum
till, ur, av, mot
med

själv

aldrig ett centrum ur iakttagandets seende

bara ett tecken eller en väg
ett sätt att bli avläst
en möjlighet att kunna

vidare längs, med

Vidare, bort aldrig tillbaka

ut mot den egna periferin
där punkten som nyss betraktades
förlorat sin ställning som fast
samtidigt som den egna ytan bildas

Önskan att bli ännu större

men...

Yta utan noll

Precis som tonarten

Den i noll

varken dur eller moll, lydisk eller annan

bara i noll

noll

Teckensväg

Ett tecken, en väg. Försvinnandets väg. Händerna har mycket att berätta, inte bara om det möjliga utan även om hur de tar hand om det omöjliga.

Plantera på sten, hämta vatten med sil, jaga vinden med nät, fånga musik med tecken, skriva ned ett samtal, behålla en skugga.

Skrivandet förstås i ett omhändertagande av det möjliga i det omöjliga. Genom att öva skrivstil lär vi oss alfabetet. Lätt glöms glädjen, att långsamt följa tecknens väg, det hårt streckade, lätt kurviga, utan att hänvisa till något annat än till visandets förlopp.

Tidigt tvingar denna glömska oss till tron på att alfabetet är en kryptisk kod som egentligen pekar på något annat än sig själv och som visar tinget som den själv inte är.

Så lär vi oss att hålla isär skriften från teckningen.

Dock är all skrift först och främst grafisk. Teckning. Alfabetets skrift har så även en teckningsgrammatik – en rak och en böjd linje som kombineras på olika sätt. Den tillåter en viss grafomagi där ögonen lämnar de definierade tingen och koncentrerar sig på sammansättningar, typsnittens rytm och grupperingar eller på handskriftens ritande vägar. I sin gest är all skrift ett orienteringsförsök på en tom yta. Alltid hård att hantera, hård som en sten.

De första skrifterna blev ristade i sten. En ristning är en minnets anteckning av händernas väg. Finns det händer, finns det skapande glömska,
tid,
och eller
intets fria händer.

Den långsamt ritande bokstavens väg, dens grafiska tecknings magi, kräver att vi även läser med lyssnandet.
Som om bokstäver vore notskrifter.

Vårt avförtrollade alfabet blir ideogrammatiskt när vi i skrivandet följer stavelsens väg. Där återförs bokstäverna till den egna källan, där söker händerna fånga försvinnandets ringar. Allt för att skriva musik. Musik låter sig bara skrivas när noterna betraktas som noter, aldrig som bokstäver. När skrivandet alltså förstås utifrån händernas väg.

Notens väg, tecknets väg. På denna väg ritar händerna det minne som sker i ögonblicket då ett ting upptäcks. Minnet är framtidens spår. Noterna söker att komma intill varandra. De fruktar att glömma samtidigheten av att hitta och att minnas. De söker den form där huset och gången sammanfaller.

Notskriften är ett andningverk. Den återger den punkt som måste lämnas just som den nås. Här kan inte mellanrum finnas. Den fixerade punkten fixerar bara omöjligheten av eviga mått och värden.

Det eviga. Det skrivna. Skriften lovar varken evighet eller oförglömlighet. Det musiska i skriften lovar ingenting. Det duger inte att skriva oavbrutet, att i oberäknelig hastighet försöka anteckna alla minimala tidsenheter. Tiden kan inte bromsas. Bokstaven kan varken föreviga eller låta förloppet upphöra. Frågan ligger inte i tiden utan i illusionen att det tidlösa finns, att stilleståndet förnekar tiden.

Notskriften är vår dissonansskrift. Den skriver ner att ett stillestånd inte finns.
Ett klumpigt ord för det ytterst långsamma.
Det eviga i musiken? Det yttersta, det extremt långsamma tempot. Ett ljud som redan har klingat kan aldrig slockna. Det ändrar tempo,
det förlångsammas,
det förensammas.
Det lämnar den förnimbara sonansen.
Det träder in i dissonans.

Varför skulle notskriftens existens göra det möjligt att spela det förflutnas musik på det förflutnas sätt? Vi kan läsa samma noter, men kan vi höra det samma? Kan vi läsa utan att höra det vi hör? Kan vi spela utan vårt lyssnande? Hur skulle vi kunna notera lyssnandets gång?

Det finns ingen förfluten musik. Musik finns bara i lyssnandets spel. Att läsa med lyssnandet får oss att läsa det möjliga. Notens skrift kan dock bara anteckna det möjligas dissonans.

Att skriva noter,
skriva tiden.

Tiden, inget mera än det andra.

Upptakt

Föra fram, improvisera, skriva, läsa? Sätt att finna ordning i kaos, sätt att finna vägar såväl ut som tillbaka.

Omöjliga i utförande eftersom tiden i sin samtidighet bara är närvarande i sitt eget nu, vilket redan är förbi innan det ens har börjat att verka. I ett sökande efter en plats i tidens yttre periferi har det som skulle kunna ha varit samt vad som inte skulle kunna ha varit förlorat sin möjlighet.

Det tillkommande blir aldrig präglad eftersom ett urval då måste skett. Fastställande, dokumenterande av det uppfunna är till för att någon skall kunna ta det till sig, behandla det eller stjäla det.

Ett före, ett efter, men inget nu. Vi kan säga att det i nuet framförda aldrig finns, aldrig funnits och aldrig kommer att finnas utan bara är ett obestämt ett i sin längtan efter egen utkant.

I det funna och i avläsandet märks det som varit, det som kommer och där, i präglingen, söks nuet, livet och det kommande. Där söks att gå förbi tiden, där ses verkligheten bilda sig i ett ögonblick som ändå aldrig kan existera.

I vad som kallas skapande sätts det som redan finns ihop. Alltså kan inget skapas utan bara komponeras till att bilda en ny mening eller en tanke av tankar som redan finns. Ändå kommer denna eller dessa vägar aldrig att finnas utan är förbi, borta i och med att de är tänkta. Kvar finns bara nedtecknade minnen som blivit allas egendom, allas spår, allas rätt till hemvist. Det nu som inte finns funnits eller kommer att finnas är rätten till den egna punkten, det egna nuet.

Frambringandet är lika mycket en samtidig önskan att nå egen spontanitet som att nå ett nu. Nuet vi kallar för allt. Vår gemensamma tid, vårt kaos och vår harmoni.

I det plötsligt uppkomna söker vi en närhet, ett absolut, en i stundens ingivelses minsta detalj. Men vad är stunden annat än nuet som inte finns. Musiken söker alltid sin periferi utifrån. Ett sökande som kan gå bortom sig självt, bort från centrum, bort från beviset och bort från det som vi vet finns där, men som vi också är medvetna om att det är grundat på en illusion. Musiken söker sig möjligheten att överskrida.

Vara utanför med.

Punkten, det teoretiskt möjliga nuet, något vi kan komma fram till. Lika omöjlig som skatten vid regnbågens fot.

Finna i nuet är att komponera, är att tillsammans se, höra, känna eller framställa.

Att improvisera går emellertid inte.

Credo

Det är tanken som härstammar ur detta obefintliga nu. Tanken som inte leder någonvart utan cirkulerar runt det obestämda. När det blir bestämt har tanken förlorat sin tankehet. Tanken är ett det som inte har någon tid, varken någon kronos eller någon annan tid. Det är genom tankens cirkulerande sökande efter att inte komma någon vart som vi genererar de vägar som för oss framåt, bakåt eller som helt enkelt låter oss stå stilla. När tanken inte finns är den som mest fulländad.

Det är i lyssnandet vi finner våra spår och vägar.
Jag lyssnar, alltså finns jag inte.

Genom att inte finnas till uppstår möjligheten att vara före,
efter, eller bara där.
Vara still. Stå före

Vad som görs kan inte höras och det som hörs finns inte. Det som hörs kommer till oss genom vårt lyssnande, vårt begär att finna det i oss som inte finns. Överskridandet söker upp oss, inte genom detaljen men som den egna helheten.

Vad som verkar vara viktigt är att rusa runt i ett när- var- och-
hur- jag måste- Exakt. Tre gånger tre är nio.
1 plus 1 =1

Kännare, vetare eller medel.
Analytiker.

Skapandets grundförutsättning är ett ingentingvara, ett
medvetande om den egna ingentingheten.
Odyssevs visste det.

Jag vill vara en nolla.

Den verkliga frågan är om Gud är kreativ.

Notation

I skrapande, i sårande.
Dra fåror på det oskuldsfulla bladet,
på pappret fixerat.

Manuskript
avsedda att förbrännas.
Förhårdas, motstå tidens nycker.
Alltså fastslås,
präglas för att lyssnandet inte skall ges någon chans.

Viktigast ... plågan av att skriva.
Broar bränns, tankar förverkligas. Möjligheterna blir mindre
för varje streck, för varje plump, för varje markering.

Etta eller nolla, alltid lika ointressant.

Sysslan, lösheten ger ordningen, inte riktningen.
Den man navigerar efter men aldrig låter sig styras av.

Kompassen blir eller fortsätter att vara oanvändbar.
Passaren däremot ger gränser.
Undvik att gå ut ur cirkeln.

Formen styr.

Strukturen kommer som en uppassare
dragande
sökande
efter att få finnas till.

Tiden läses ur kronos. Den enda tid som räknas nu.
Harmonin kommer aldrig till tals annat än som ett mönster.
Mönstertid

Då

Evighetens illojala akompanjator

plötsligt får meningen substans
Eller åtminstone glädje

Lycka av att finnas till

Till

är det ledande ordet

Det ord som ställer frågan om vem,

om för

och

om varför.

I lyssnandet där hur finns frågas aldrig om till

Legitimiteten

I den består inget men
vittnar om en fortsättning

Det förgängligas konkretiserande
en strävan mot klang

Kadens

Improvisera. Ett möjligt verb för att berätta om det möjliga. Improvisation, ett ord som provocerar all dröm om system och systematik. Den enda motsägelsen till ett system är det oförutsebara. Improvisation, improviso, betyder att inte kunna se i förväg. Improvisation kan inte systematisera liksom ett system inte kan improviseras.

Att inte kunna se i förväg, att inte kunna agera på förhand. Vad menas med det? Att improvisera betyder vanligtvis att göra något med spontanitet, med intuition, att göra något på ett oberäkneligt sätt. Improvisation talar genom negation. Det talar om ett icke-kunnande. Detta icke-kunnande är dock inte negativt. Improvisation betyder inte att något inte kan göras utan att något görs på ett visst sätt. Oberäknelighet, spontanitet, intuition är egentligen svaga ord. De är ord som förutsätter att människan är en kentaur, hälften känsla, hälften förnuft. Improvisationen har dock inte med kentauren att göra utan handlar om något mänskligt, alldeles för mänskligt. Utifrån improvisationen är människan ett känslomässigt förnuft och en förnuftig sensibilitet.

Improvisation talar positivt om en fundamental begränsning - att inte kunna se i förväg, att inte kunna agera i förhand. Det improviserande sättet är inte orakulärt. Det talar om det mest mänskliga i människan - att inte kunna se i förväg, att inte kunna kontrollera framtid, historia eller öde. Improvisation talar därför emot kontrolldrift och maktvansinne. Kontroll, makt, system, ordning, recept, regler, och alla möjliga besläktade ord definieras i förhållande till påskyndningsdriften. Som en representant för den moderna rationalismen påstod Diderot, att tekniken är mer än naturen i och med att den kan påskynda tiden och därmed kontrollera naturen. Listigheten i kontrollförmågan ligger i att se något i förväg. Man ser i förväg när man bortser från vad något är och påskyndar tid och rum för att det skall bli som man vill att det ska vara.

Hur är det möjligt att påskynda tiden? Kanske genom att omvandla oss till kentaurer som skiljer tanken från händerna. Å ena sidan det förnuftiga, å andra sidan det handens verk. Tanken, intentionen förekommer händernas gester och handlingar. Något bestäms i förhand som inte längre har med händernas verklighet att göra. Utifrån denna överkliga bestämelse försöker vi på förhand justera allt omkring oss. Därmed glömmet vi att det egentligen inte är vi som överträffar verkligheten utan att det är det verkliga som överträffar oss.

Vad som görs i en improvisation görs utifrån oförutsebarheten. Det principiella i improvisationen är att acceptera att vi inte kan se i förväg och inte agera i förhand. Tanken och händerna agerar samtidigt och när så sker händer det något. Detta något är ett verk, ett nuets och ögonblickets verk. Vad händer egentligen när tanken och händerna agerar samtidigt? Då uppstår en suspension. Allt förvetande, allt förkunnande, allt som skulle kunna påskynda tiden genomgår nu en suspension. Tanken och händerna blir inte minneslösa.

Men minnet av det redan tänkta och det redan gjorda förtränger inte längre det andra minnet, minnet kring framtida möten med elementets innersta. I denna suspension talar minnet om sådana ytterst sällsynta ögonblick i vilka vi erfar att vi och elementen är ett enda. Ett sådant ögonblick är det som revolutionären erfar när han fattar sitt beslut att lämna allt för att kämpa för ett ideal eller när ett ord rör oss så starkt att det känns i hela kroppen. Förutom en suspension uppstår då även en simplifikation. När tanken och händerna agerar samtidigt simplificeras, koncentreras, filtreras alla möjliga öppna vägar som föregår ett verk till denna väg som genomgås nu. Denna kombination av suspension och simplifikation kan sägas vara en inspiration. Hur skulle inspirationens grammatik se ut? Vi kan någorlunda beskriva vad som sker före en inspiration. Det går även att beskriva vad som sker efteråt. Men vad sker under en inspiration? Inspiration är inget änglalikt tillstånd. Det handlar om att kunna rida utan sadel på verklighetens vilda häst. Inspirationen, ett verkande mottagande som tar emot elementet vilket det än är. Därför föreskriver inspirationen inget. Därför tillverkar inspirationen krafter. Därför ger inspirationen intrycket att vi kommer in i elementets väsen. Inspirationen överskrider all möjlig grammatik.

Improvisation betecknar ett speciellt sätt att behandla vad som i en inspiration tas emot. Improvisation står för hur tanken agerar samtidigt med händerna. Improvisation framställer hur någon kommer till och försöker att stanna i elementets väsen. I improvisation strävas inte efter att kontrollera elementen, ljudet, färgen, tystnaden, skuggan, materian, osv. Improvisatören kontrollerar kanske endast kontrolldriften. Detta blir möjligt när det blir tillåtet att räkna med både tid och framförallt med tur. Improvisationen vet att när tanken och händerna agerar samtidigt styrs verket också av nycken. Många gånger fungerar det inte. Men misslyckandet hör helt till verkets lycka.

I improvisationen agerar samtidigt tanke och händer när elementets uppenbarelse används med både överhörande och överblickande. Det går inte att improvisera med rena element. Finns överhuvudtaget det rena ljudet? Improvisation görs utifrån ljudet i dess särskilda och oersättbara uppenbarelse eller framställning. Vad det klingar, när det klingar, hur det klingar, i vilket förhållande det klingar, utgör här på samma gång allt det elementära. Improvisation sker när alla bitar används med tur, intuition och intelligens som om de bestod av en enda bit, som om de vore sitt eget element.

När tanke och händer agerar samtidigt äger improvisationen rum och tid. Vissa verk kan endast träda i kraft på det viset. Dessa verk kan kallas för konst. Improvisation är kanske mycket mera än ett sätt att skapa. Improvisation är möjligtvis det avgörande förverkligande ögonblicket. Vad som produceras enligt en beräknelighet står för något annat än konst. Största skillnaden är kanske att i improvisation vet tanken och händerna att det kan finnas en tid när konsten måste dra sig undan och vänta. När tanken och händerna agerar samtidigt kan det även hända att inget händer.

Om komposition

Tema

Oklart, att komponera.
Sammansätta det som redan vets. Sammansätta det
som ska göras, det som ska bli något.
Just i det ta befinner sig komposition.

Något måste vara något. Det måste i någohet vara,
En nyans
en egen avbild, sin egen skulptur.

Kvadratisk
överstämmande.

Kanske kubiskt

Sökandet i skapandet kan vara någonting
medan det färdiga är ett ingenting.
Ingenting har varit någonting. Det har lämnat de händer som
utfört det.
Kompositionen, detet som lämnat sitt upphov
som färdigt
slut.

söka frigöra en process där allt sammanfogat,
sammanställt återfaller i noll.

Sökande, gnidande, skrapande, knådande.

Själva görandet bildar något. Kanske inte ett det, men åtminstone en önskan.

Att önska är inte samma sak som att vilja. I komponerandet är det viljan som gäller.

Driva det utsägbara vidare till den punkt där det nästan blir sägbart.

Där ingår också det som fattas, det som finns där men ändå saknas.

Där möter viljan sin kontrahent. Det färdiga som inte har någon vilja. I komponerandet finns viljan att bli till, att födas.

Viljan att föda är något annat. I det födda är viljan om att födas redan borta.

Det handlar bara om överlevnad. Kompositionen kan överleva i arkivet eller genom att bli förverkligad.

Troligen förvrängd.

Plus och minus, alltid hand i hand.

Noll

Parallellt.

Det är genom motsättningen framkomligheten alstras.

En styrka.

Ett eget befinnande, ett eget språk.

 där det egna språket uppstår.

Utan de vanliga orden eller med ett vokabulär som sätts i ett system.

Regler.

Låta söka klarhet.

Komponera är att sammansätta olika egenvaron till ett

 annan klang.

Plus och minus.

Regeln är strukturen och nollan.

Nollan blir alltid formen. Gärna i kubik.

 i det egna, i det universum

 där

kompositionens språk uppstår. Där föds också tanken,
reflexionen, tillbakaseendet.

Vad har jag gjort, vad har jag sagt, kan jag få det gjort?

Jaghargjortdetärgjort.

Man är nu teoretiker. Teorin, produkten, resultatet av mantanke.

Tanken formulerar sig med tiden och i komposition är det ur tiden, med tiden, av tiden, för tiden Man skapar.

Punkt.

Tiden upphör i sin tidslighet och blir en dettid.

Söka det i att komponera.

Söka den upphörda tiden, där alla tider som funnits och kommer att finnas finns.

Detet bildar och utgör dess tomhet.

Kompositionen kan inte göra det själv. Jaget självt kan inte göra något ur sitt eget perspektiv. Jaget upplöses, upphör att existera. Det är då.

Man skrapar, gnider knådar sig fram. Deskomponerar.

Dölja något annat som redan är gjort.

Visst veta

Leta bara efter skatten där man vet att den finns.

I harmonien I fotnoten

Trots detta finns alltid önskan om det rena, det fulländade.

Detdär

Så klart.

Om han nu skulle vara den rena tanken, sammansättningen, kompositionen så är det uppenbart att han inte själv kan tänka¹.

¹ Gud alltså

Kontratema

Komposition, ett sekulariserat ord för initiation. Ett sätt att ledas av elementet in i det elementära. Ett sätt att göra bekantskap med begynnelsens fysik.

Förutsätter komponerandet lagar?

Egentligen är det lagarna som förutsätter komponerandet.

Närmare än lagstiftandet står kompositionen kärlekens konst. Kompositionen handlar om att ligga vid begynnandets tomma säng.

Komposition har inga regler. Den förhåller sig likt ett spel till reglerna. Leken ligger i att spela med reglerna mot reglerna genom att låta sig styras av det oförutsägbara.

Att komponera är att sätta samman. Inte i mening av att förbinda vad som är frånskilt. Inte i mening av att placera färdiga toner, bilder, begrepp, idéer bredvid varandra och bevisa ett sammanhang. Komposition har inte med det färdiga tinget att göra. Att komponera är att tillåta en värld.

Sammansätta. Ett sätt att förhålla sig till det samma och det ensamma. Ett sätt att transponera sig till mellanrummen, mellantonerna, dem emellan.

Det samma. Ett underord för att säga hur rytmiskt enhetligt ord som liv och död, dag och natt, rörelse och stillestånd, ordning och kaos, långsam och snabb, dåtid och framtid förhåller sig till varandra. Vad sätts samman? Figur med sin figurlöshet, ton med sin tystlåtenhet, bild med sin bildlöshet. Sammansättandet av bejakande och förnekande, av här och bortom, av närvaro och frånvaro utgör en helhet. Att komponera betyder att komma ihåg denna enhet. Komponera är att göra världens sammansättning minnesvärd.

Det som redan är låter sig inte komponeras. Det som är kan möjligtvis utnyttjas till ett collage, en städning, en inventering, ett citat, men inte till att sättas samman i skapande bemärkelse. Komposition är en självpositionering i närvarons och frånvarons samhörighet. En position som enbart uppstår när självet upplöses. Komposition är ensamhetens spel.

Komposition härstammar från musik på samma sätt som all konst är musisk. Komponist, den som sätter en ton, den som sätter det verkliga i förverkligandets ton. Musiken är mer än ett tonbildande. Musiken är tidsstiftande, ett yttersta mysterium. Spelet av det som inte är i allt som är och av det som är i allt som inte är. Endast i musiken finns detta ensamma spel. Ett spel utan metaforer.

Musik och metafor, olja och vatten. Kan inte blandas, eftersom musiken i sig själv redan är bortom sig själv.

Komponerandet, begynnelsens fysik, ett sinne för det kommande, ett orienteringstreck i möjlighetens kartografi. Detta sträckande sinne når själva tänkandet.

Komponerandet bör inte beskrivas med krigsfyllda verb såsom att ordna (kaoset), att föreskriva (regeln), att kontrollera (material), att behärska (det råa stoffet). Att komponera är att tillåta det råa elementet, att låta sig besättas av kaos.

Tänkandet är ensamhetens långsamma takt, en förväntans tillåtelse, ett mottagande av det som kan och inte kan komma.

Sammansättande, komponerande, tänkande i mening av en hemvist i det långsamma.

I musiken finns det inget framsteg. Sekvenser av medeltida böner eller Weberns tons symfoni övertonar varandra. De spelar tidens harmoniska serie. I musiken är all tid även en ensam ton.

Vad kan söka sig ett komponerande i väntans mellantid?
Varken en ny princip eller en ny regel. Att vara lyhörd inför
mellantidens tystnad. Att lyda den långsamma väntans takt.

Lyssnandet är ett sällsynt ögonblick som ibland sker i
hörandet. Inget kan styra sådana skeenden. De låter sig endast
förberedas.

Komponerande, att sätta tonen, att sätta tonen i tonens upp-
komst, att återge livet till livet. Inget mera.

Spel

att...

Skrapa ner

Ding dong

utvik, utgräv ut eller in

Neråt värre inåt gå gå gå Framåt hör

stråkens tryck strängens klang i pianot

andningens paradox i munstycket

Försöka se inte höra se varsamt upp

Ding och dong

Tuta kör ingen riktning

Centrum nej Kör förbi ändå igenom

Passera aldrig. Nu brinner det

I Valhall på Palatinen

Hellas

Ding dong

Förväxla förvrid
dig själv men nej
Utan att veta Vet

fjäril måne snöskvadroner
Vänta sök djupet
Redan förbi
Sekunden
så länge sedan
Sök igen NEJ
Det finns ju här Oj

Borta helt nyss
ändå här Var finnas
Kopiera
Ding Dong

Ingen Fara JO Farligt värre
Fruktansvärda yta
så tunn, Fet men förgänglig

Ingen vet hur blomman styr
Du som gav skönhet för en stund oändlig
Redan glömd men kvar i minnet

I själen hör

Roller

Musiker tonsättare. Ett ord eller två. I vilket fall en benämning som kan indela något som något och göra något till något. Något.

Ett verk?

Att skriva musik, att spela det förflutna, att improvisera är inte tre olika verksamheter utan en och samma. Det är att spåra fram och tillbaka verkets början. Där krävs strängens stränghet, strängens glädje och dessutom lite tur. Tonsättares verk är redan interpretation och improvisation. Interpret, tonsättare, improvisatör, alla befinner de sig i musikens element.

En ton är redan överton, underton, mellanton, ett återklingande spektrum. Tonen är det samtidigt mångfaldiga. I tonen finns det en-samhet men aldrig det uteslutande ”bara sig själv”. I tonen är det ena redan det andra. Det märkliga i tonen är att klingandet samtidigt är ett lyssnande. I tonen finns det inte å ena sidan ett klingande och å andra sidan ett lyssnande. Musik är just lyssnandets konst. Inte i den meningen att musiken lyssnar på noter utan att den lyssnar till förhållanden i tonen, till det månfaldiga i ett, till den en-samma tonen i all tystnad. Musik låter det klinga hur lyssnandet kommer till ton och tystnad.

Musiker och tonsättare. Ord som bestämmer. Konstiga uttryck som i sig förstärker föreställningar om specialiserade världar. Skulle den ene vara specialist i intuition, passion, kropp och den andre specialist i själ, kalkyl, och förnuft? Eller tvärtom? Tonsättare och interpret. Tonsättare trots interpret? Interpret trots tonsättare? Improvisatör för att försona en motsägelse? Frågan är om det verkligen finns två som behöver en tredje för att förena vad som inte finns att förena.

I tvivlandet kan bara ordet nej uppstå. Nej till den specialiserade människan, nej till den värld där konstnärlig frihet motställs av hantverksmässiga lagar. Nej är tvivlandets nej som leder till ett ja. Med jakandet kommer skapandet, insikten om att interpretation inte ställer sig mot konstruktion. Ett ja som söker motsättnings liv, som inte söker en tredje utan ett annat. Ett annat som låter livsspänningen bestå. Nej måste kvarstå i den skapande processen. Det viktiga är varken differens och försoning eller motsägelse. Nej är nekandet av kategorier.

Musiker och eller tonsättare. Flera oviktiga frågor. Svaret däremot kan bara vara ett. Ett och samma. Interpret, tonsättare, improvisatör musikens övertoner. I allt som spelas, komponeras, improviseras utförs en enda sak:
sökandet mot ett.
Ett noll.

Egentligen spelas aldrig ett verk. Verket blir aldrig komponerat, blir aldrig improviserat. Det blir aldrig "något". Vad som spelas, skrivs och improviseras är verkets hur. Vad som drivs är att göra musikens element klingande, att låta tonen klinga i sin en-samhet. Det är där, i lyssnandet, som skapandet uppstår. Det kan uppstå trots alla noter i alla toner. Den tonen lyssnar idag ensam till musikens hur.

Analys

Gå vidare, se framåt genom att gå bakåt.
Minnas vad gjort är, gärna av andra,
i gemenskap.
Nedbrytande av enskilda särskiljande.
Framåt bakåt.
Kanske inte vidare.
Men bredare. För att kunna ringa in kärnan. Den som skall
dissikeras.

Upphovslöst.

Ändå nödvändigt för att inte ensam stå .
Det skapade kan inte stå ensamt kan inte stå på egna ben,
kan inte röra sig eller falla sönder. Det är dött som skapat men
lever i själva skapelseakten. Analysen är ett återskapande
en en-gång-till läsning, en möjlighet till en eventuell förbättring.

En preliminär förhöjning.

En process, en egen skapelse.

Ett varför som frågar om ett varför
ställer aldrig frågan om
varken varför eller därför.
Analysens varför är dess därför.

Kan se och höra. Ett jag som både ses och hörs.
Jag?
Vad är syn, vad är hörsel.
Utläsande av ett därför som inte ber om ett varför.

Vad är viktigt? Är det jaget eller är det detet?
Kanske icket.
Icket är analysens, nej inte kärna men drivkraft.

Suget efter det andra, på det egna.
Framhållandet av det som inte finns.

Det som inte går att ta bort,
det som blir kvar efter alla försök att föra det till ett annat
sammanhang.

Omgörandet.
Förlorandet. Det medvetna bortrövandet.

Norpandet? Givandet? Sökandet men inte letandet där leken
utan allvar är borta.

Allvaret? Finns kanske inte. Men då så. Då kan vi gå vidare,
bakåt.

Men var uppstod det? Vad var det första och vilket var det viktigaste steget.
Foxtrotens första, andra eller det tredje som upphäver något av de två första.
Men ändå, vilket?

Noll plus ett kan bara vara ett emedan ett plus noll förblir ett.
Ett kan aldrig förhöjas till två utan konstgjorda mellanhänder.

Utan egenrytm. Patologens önskedröm. Kan gå vidare, men eller och ...

Man rör sig fram och tillbaka.
Alstrar.

Upp och ner. Man åker hiss.
Pater noster.

Guds trevan efter sig själv.

Tidsfoni

Vår tid, en punkt utan yta, en tidpunkt utan tid.
Är tiden vår eller är det vi som otidsenligt är tidsenliga?

Vår tid, ett förtryckande uttryck, ett försök att reducera tiden till en rumslig punkt, en tidens karantän.

Vår tid, en knivpunkt, en murpunkt, en förnekande punkt som skiljer på ett du där och ett jag här som om jag vore en punkt och du en annan i det sökande livet. Som om jaget vore överens med sig självt, som om det fanns ett sig själv utan ett annat. Inte där borta utan härinne.

Vår tid, optikens illusion av en tidlös punkt, en flyktpunkt som ritat det absoluta, den döda gränsen mellan ett ja och ett nej, mellan ett jag och ett du. Här ristas i stenens tid ett förakt för tidens liv, en ouppmärksam förvirring där det som sker i tempo lentissimo, i långsamheten, tas för tidsfritt.

Vår tid, är det ett antal år vi är vid liv eller ett sätt att leva där vi räknar år för att inte räkna med vårt eget icke-själv?

Men det kanske är så att vår tid helt enkelt är tidens vår, då en röst, en stjärna, en sten, en frånvaro uppstår. Det kanske är så att jaget är en ytterst kort säsong.

I så fall kan vi säga inför döden att inte bara skymningen är vacker utan även den kommande natten.

I så fall vore vår tid en tidsfull tid, en förverkligandets tid.

I så fall vore vår tid resonanslådan där dåtiden, nutiden och framtiden klingar samman.

I så fall vore tiden alltid samtiden.

När slutar dåtiden? När börjar nutiden och framtiden? Ska tiden, tiden som är så nära, sökas i ett när?

Tidens närhet kan inte ses. Tiden kan endast avlyssnas. Tiden är tonens början – det utsägbara ett som redan är två och även tre eller mera. Tonens enhet är mångfaldens samtidighet. Vad betyder gränsen i tonens samklang, i tidens samtidighet? Kanske bara ensamhet.

Tonens samklang, tidens samtidighet – musiken. Bortom ljud och konst. Musiken är tonkonst, konsten att i ljudet lyssna på tystnaden och i tystnaden på ljud.

Vår tids musik, finns inte.
Musiken är vår tid.

Vår tids musik

Vad är vår, förutom ett kommande?

Vad är tid om inte vår?

Vad är musik utan vår tid?

Begrepp utan svar

utan innehåll

utan mening

utan riktning

utan.

Utan

Vår,

en bestämning, ett inringande

ett sökande

efter det sublima

det perfekta

språket, uttrycket

talet

noll

förknippas med det egna

det eget ständiga

Med jaget

Tid och jag

en belastning

Musik

ett ord som i vår tid endast uttrycker ljud.

Ljud utan lära, ljud utan tid, ljud utan tillhörighet.

Ljud, något som berör

demokratiskt men bundet till något.

Ofritt.

Vad är musiken idag , igår,

igår-igår ...

Var är musiken i framtiden ?

I framtiden som inte finns eftersom den aldrig funnits.

Nitton dimensioner

Alltså även skulpturellt

med klingande nyanser.

Romantik. Friktion. Egen.

Eget skapande. Utan tid.

Vår tid.

lärd ur passed time. Nu real time. Vår tid.

Själv.

själv behöver inget veta. Vet bara själv. Vet utan tid.

Vår tid.

Inte din och min utan bara min, vår tid.

Göra själv, tänka själv - jag kan

Förneka

Nya medier, nya händer, nya vägar.
Nya mål.
Enskilda mål. Ensamma mål.
Mål utan konflikt.
Inget möte.

Ingen friktion. Bara nu.
Aldrig mer, aldrig förr. Redan förbi.
Sedan länge.

Figure 10.1

Tankar i noll

Någon sa att ljudet aldrig tar slut utan fortgår hela tiden i ett universum där det är form, struktur och innehåll. Kanske kan det kallas för mening eller som den värld där människan söker mäta världens dimension för att kunna ge en motsvarighet till livets början, verkan och slut. Om universums tidsliga begrepp kan avläsas, synas eller höras vet dock bara stenen på havets botten. Förståelsen för detta utgör det mänskliga i människan. Livet i livet.

Music is diminuendo. Musik är alltid ett försvinnande som aldrig når sitt mål. Likadant är det med ljudet. Trots att de båda läroarna musik och ljud står långt ifrån varandra uppstår ofta en sammanblandning dem emellan som leder till ett tomrum i ett ingenting.

När en sten slängs mot vattnet bildas ringar på vattenytan. Stenen sjunker mot botten och ligger kvar där med sin glömska och närvaro sammankopplade liksom ying och yang. Handlingen som utförde stenens passage mot glömskans närvaro är samma förbindelse som kopplar målaren med penselns beröring på den avgrundsframkallande oskuldsfulla duken.

Dukens yta skrämmer. Den får oss att betrakta kronos som den enda tiden. Samtidigt märker vi någonstans ett behov av att bli behärskade av kairos genom att iaktta den omslutande ramen. En ram som varken ger eller tar. En ram som bara är en form.

Vitt, ett ljus mot framtid. All tid. Svart, resonansen av vattenringens väg över ytan. Ett ständigt pågående och ett forfarande av vad vi kan kalla för hålet i hålet.

Tonarten är i noll.

Klangfärgen är som ringar på vatten
på en yta som ständigt rör sig mot sin egen periferi
mot sitt eget försvinnande där vågor uppgår i andra för att
fortsätta att finnas till i annan skepnad.
Minnet, bortkastandet, förbrukningen, kan inte minnas såsom
ingenjörerna tror.
Alltså med utan resonans. Ordet kan således bara vara ; inte
eller kan inte
Tekniken bär det religiösa.

Musik kan inte höras. Bara avlyssnas. Det är ansatsen, hand-
lingen som hörs. Kastandet av stenen som bryter vattenytans
stiltje och klingar. Vi hör människans inre våld som når det
andra i det andra. Handlingen, sättet att både minnas och
glömma tiden, gör avståndet eller tillståndet till oändlighet.
Perpetuum mobile eller ett uppradande av flera nu som likt en
orm biter sig i svansen. Bildar en nolla. Ingen början, inget
slut.
Noll finns inte. Ej heller i midgård.

Skeendet mellan dåtid och nutid visas i det vansinne som
utspelar sig när målaren går mot sin duk eller då dansaren
möter sin publik. Båda väntar. Tiden står still. Tänkande.

Också för stenen som i sitt sökande finner världens ordning.
Inte en ordning där var sak har sin plats utan en ordning där en
plats söks i den cirkel som söker sin utkant.
Alltså sedd utifrån centrum.
Där, långt borta förlorar tanken sin tankehet och tänker fullt ut.

Det är den tomma ytan som dikterar sina regler, platsen där kaoset råder. Där och bara där ligger världens punkt. Noten, pricken,

som är i noll.

Harmonin

är där varken nu, då eller framtid styr. Själva harmoniläran ställer regler på ytan där lodrätt överskrider kontrapunktikens vågräta blick. Där är kronos bortblåst av den temperaturlösa vinden. Klangfärgen där noll inte finns. Där världen blir till. Punkten, mitt i, rakt över eller under en cirkel..

.
Alltså med geometrin besläktad, men då styrd av ytans döva diktatur.

Va? Dövt.- finns inte. Dövt lyssnande är ett dundrande efter klang. Som då stenen kastades mot vattenytan. Ringarna på vattnet är ljudet och bilden, något som vittnar om en händelse. Ej en tystnad efter klang utan ett nu som verkar som efterklang.

Resonans. Klangfärg. Temporalitet. Material att arbeta ur, som tar bort den döves tystnad och gör den till ett mål. Ett tomt håll som bara kan mätas i sin egen motsats. Som världen i världen.

I bilden uppstår världen när tystnaden ljuder. Den lyssnande blicken flyter omkring över ytan där minnet av nuet då målarer lämnade verket plötsligt stelnat. Det minnet blir som operaarians frysning av situationen. Här, nu och då. Samma tid, samma verk, samma ett. Ständigt ensamt ett.

Tomhetens material arbetar sig in i verket men sätter inget fysiskt spår i det avslutande försöket. Minnet är resonansen, klangen som sprider sig åt alla håll och riktningar och finner ro i kaoset. Däri finns ordningen, musikens ordning eller den enda ordning universum känner till.

I klangen av den stilla punkten uppstår ofta ett sammanbindande, något som förenar, något som gör ett plus till ett noll eller bara till ett ett. Så sker också med kommunikationen, kanske även med förståelsen men inte med språket. Det består bara av ord, inte ljud utan ord, som i ett flöde sorteras under en grammatik.

Regler igen. Lagar som binder tanken och förståelsen till ett nej.

Det ord som tycks förneka. Men, nollan som inte finns kan inte förnekas.

Ord kan överföras och bli andra ord med annan betydelse. Plötsligt ett annat språk men ändå ett försök till förståelse. Förnekelsen däremot blir likt ordet bara en språklighet. Ensam samt men aldrig sig själv. Ett och noll, alltid noll.

För att något skall komma till måste något annat försvinna. Även ett tomrum.

Ett nytt tomrum som omgärdas av periferins yttre gräns uppstår.

Ett nytt minne av det ur vilket det tillkom, ur det hål som blev kvar, ur den fördjupning som bildades då tecknet ristades in i stenen. Ett hål, en nolla. En ring som likt cykladernas öar bildar nya ringar på vattnets yta.

Ringarna, vågorna har kunskapen om vad de själva är. De utgör ingen lärdom, ej heller en vetenskap utan bara kunskap i noll. En kunskap som används och förnekas.

I stora noll, finns dansen, bilden, och ordets strävan. Rörelsen, ytan och försöket förbinder alla nitton nyanser till en melodi utan vare sig början eller slut. De utgör en ohörbar harmoni som ändå ljuder fullt ut. I den finns den döves lyssnande och stenens liv. Det liv som tänker som ringarna eller som ljudet som aldrig upphör att klinga.

Det är i nollans väsen som en utökning, en begränsning eller ett överskridande kan anas. Där finns tiden i alla nitton modi, nyanser eller dimensioner. Här kan blicken och lyssnandet förändras utan att störas av fåfänglighetens behov av att vara på plats. Här kan felet, misstaget plötsligt förvandlas till minnet av handlingens ursprung.

Stenen kastas i vattnet. Då ytan skall brytas till ett ljud i ljudet fryses vår förväntan och handlingen förenar sig med stenen. Nollan blir vidare, större. Precis som ringarna på vattnet.

Ljudet försvinner aldrig. Music is diminuendo. Alltid på väg. Långt borta men här och nära. Vi ser det i bilden. Bilden av vår musik, bilden av världen i världen.

Real time. Här-nu-förbi. En värld som ständigt är på väg mot ett närvarande i noll.

Där på havets botten ligger stenen och minns tanken, ordningen, ordet och livet i livet.

I MÄNNISKANS TYSTNAD

Förord

Ord föds som orter. I dessa framträder ting som riktningar; spår från det förflutna och löften inför en framtid. Att förstå är att lära sig möjligheternas väg. Förståndets väsen finner man i vandringsens vishet. Om man frågar en vandrare vad ordet är så kommer han att svara: ”en aforism”. Då vägen är näringen är det dagliga brödet spelet mellan begränsningen och all-
oändligheten. För människan förverkligar sig detta spel främst genom ordets väsen. Det är i språket som människan erfar begränsningarna i existensens förutsättningar. I detta spel är begränsningen en tillgång.

På gammalgrekiska kallades det ord som innebar kunskapen om begränsningarnas möjlighet för aforism. Etymologiskt betyder detta ord dela, skilja, urskilja. Detta innebär att var sak tillåter sin begränsning att framträda inom det möjliga.

Insikt om möjligheterna är oraklets insikt. Därför talar oraklet alltid i aforismer. När oraklen nu genom vår förmåenhet övergivit vår värld återstår det bara för oss att söka efter den källa där ett ord oväntat kan uppstå. Detta sker trots vår grammatik. Därmed infinner sig frågan om var skillnaden ligger mellan den plötsliga och den förberedda början i en skapelse. Där möte finns hopp, överraskning och rädsla. Överraskning kan bara komma efter förväntan. Då världar möts föds orden plötsligt ur hoppet. Människans tal är inget annat än ett lyssnande på mötets resonans. Förutsättningen för detta lyssnande är i sin tur människans egen tystnad.

Rio de Janeiro, 1995

Ett verk har sin början när man anar dess slut. I dövhet uppstår produkter, serier, former: vår tids föreställning om fortsättning.

Det är inte ur möjligheternas periferi utan genom insikt om ramarna och begränsningarna man skapar.

Man hör inte en ton utan man lyssnar på en värld.

Musik hör natten till.

Jag lyssnar, alltså finns jag inte.

Kämpa mot tiden är kämpa mot sig själv.

Att vara på väg mot ett enkelt ögonblick, en höjdpunkt, att förstå hela skönheten, är en nödvändighet.

Lyssnandet kräver alltid vetskap om sin motsats existens.

Allting är kosmologiskt. Var sak är omständigheternas närvaro. Tingen är likt tiden oöverflyttbara. Så blir tingen tänkandets förlängning.

Endast musik kan vara abstrakt.

Musik är lyssnande.

Slumpmässigheten är musikens eget kaos, den okända men absoluta ordningen.

Permanent kan endast tiden vara.

Om man rör en sträng kan man få den att vibrera. Man kan också låta den vara, möjligheten kvarstår, man är ett med Gud.

Utan avstånd finns inget ljud. Utan försvinnande ingen melodi.
Utan flykt varken rytm eller existens.

Musik varken har eller är utan tid.

Det är musiken som skapar formen.

Att låta en ton klinga är att bejaka livets alla möjligheter, låta
allting vara som det är, varken tänka framtid, dåtid eller
därmed ens nutid.

I människans innersta tystnad äger lyssnandet rum.

Melodin har ingen nyans.

Det melodiska ögonblick är i sig en helt egen koncentration.
Serialismens metod är ett sönderdelande.

Kanske är musiken en tystnad. Ett mått för harmonin.

Tänkande och beräkning har inget samband.

I musik handlar det om att välja utan att förkasta andra möjligheter.

Serialismen är fastställandet av en horisontal form med flera former i följd. Wagnerianism är fastställandet av den vertikala formen där flera former sammanfaller.

Den enda gällande parametern är totaliteten. Mångfald förenad inom sig själv är måttet för möjlighet.

Tonbilda är att söka sig inåt.

Nu, real time, redan förbi.

Ingen kan skapa ett verk för världen. Det är världen som skapar verket. Publiken är inte mer än en föreställning.

Musiken samtalar ej, den berör.

Existensen är kampen för ursprung.

Klang är oftast förknippad med gestik, men den kräver ingen förklaring.

Ett verk, en väg.

Mozart? Den horisontala linjen mellan musik och komposition.

De ursprunglösas förfarande går via tekniken då de i denna försöker undkomma avgrunden. Ursprungets erfarenhet är klingande, hörandet av r-resonansen.

Musik känner inga regler för toner utan bara avstånd dem emellan.

Himmel och jord förbinds i en andning. Musiken
är denna gests förslag.

Restaurera, rädda, återta. Örat som hör igen är bara vax och
alarm. Örat kan inte reagera, bara fortsätta.

Höra är att tillhöra.

Om en klang vore en färg, färg en utsmyckning, utsmyckning
ett döljande och döljandet en falskhet.
Då skulle verkligheten aldrig glänsa.

Regeln: människans fruktlösa försök att bemästra lyssnandet.

Att söka sig in i en ton är att söka sig in i en värld. En värld där alla vägar, all skönhet finns sammanfattad.

Musik är i sitt framträdande ett försvinnande. Existera är att dö, omedelbart.

Lyssna är att göra sig själv till människa.

Ljudet, tonen, ordet. Det ena kan inte vara utan det andra. Ljudet klingar trots musikens förflutna. Ordet däremot är språkets återklang. Ordets vilja är därmed att få vara klingande. Klinga i glömska.

På en siciliansk klippa kunde Mozart möjligen ha sagt: ”när skönheten blir synlig tystnar musiken. Då återstår bara att be”.

Skillnaden mellan det systematiska och det organiska lyssnandet är likt skillnaden mellan en mätbar och en dragen linje. Den första var redan förverkligad innan den drogs medan den andra först fanns sedan den var dragen.

Vad som hörs är en bisak. Musik är lyssnande på omständigheterna.

Utän resonans kommer man inte vidare.

Lyssnandet har förlorat sitt djup eftersom jorden inte längre är platt.

Gränsen mellan musik och filosofi ligger i de olika betydelserna i ordet sinne.

Lyssnandets grund är hur vi betrakter förändringar.

Avståndet måste behållas i tystnaden så att ljudet kan explodera.

Dövt vid åhörandet: jagets oväsen.

Skönheten - en höjdpunkt.

Om tanken endast vore ett element och musiken en form skulle lyssnandet vara stumt.

Många går via sökandet för att finna tonens väsen. Mozart åt en apelsin och fann allt.

Lyssnandets verklighet är dess förverkligande.

Musik går inte fram kronologiskt utan inleder en tid.

Då alternativen finns anas fullkomligheten. I datatekniken finns det bara 1 och 0.

Vad är musikens lag? Omständigheterna.

Källan ses inte, hörs inte, varken smakar eller bevisas. Av källan lever man.

Lyssna med handen är att lyssna på sitt modersmål.

Takt är det som mäter och leder musik i en riktning. Ordet takt har sitt ursprung i både kontakt och taktfull.

Resonansen av jordens tonarter finner vi i våra instrument.

Det vi hört kommer inte tillbaka men försvinner inte heller.
Det förblir.

Melodin kan inte röra sig mot något annat än sin egen periferi.
Den är alla sina riktningar i hela sitt väsen.

Det som driver det musikaliska skapandet är viljan att höra
allting samtidigt.

I lyssnandet är man aldrig ensam. Även i största avskildhet
lyssnar man på möjligheten av ett annat öra.

Minnas är att veta hur man glömmer. Därför sammanfattar
minnet möjligheterna för skapandet.

I musik blir regeln ett resultat.

Slumpen är ingen slump utan något som vägleder oss till att förstå. Endast systematikern kan kalla aleatoriken för slump.

Musiken ligger i lyssnandet ur vilken man aldrig kan tvinga fram en form. Lyssnandet är ett tillstånd och formen för detta är bara en anvisning om hur man når musiken.

Ändringen är det väsentliga i allt stillestånd. Hur musiken än rör sig så kommer den alltid tillbaka, men utan upprepning.

Det är ur torftighet som språket kan bli fanatiskt.

Musik föds, lever och dör som en sång. Hela tiden bibehåller den sitt förhållande till poesin, så även utan ord.

Förverkliga en ton är nog. Den är allt om den är förverkligad.

Lyssnandet söker att fastställa ett håll, en tom yta. Att förkroppsliga det, eller måla över, är att avleda uppmärksamheten från det egentliga målet. Lyssnandet kan inte vilja utan bara önska.

Vid förlängningens slut får nollan sin skulpturala form, 0³

Komposition är det oskrivna bladets avgrund.